

Apel k zastavení výběrového řízení na projektanta nové nemocnice v Malenovicích

Vážení kolegové,

o mém odmítavém postoji k investičnímu záměru nové nemocnice v Malenovicích víte. Přesto, že s tímto záměrem hejtmana Jiřího Čunka dlouhodobě nesouhlasím, dal jsem si tu práci a snažil jsem se seriózně shromáždit maximum relevantních informací, které se týkají toho, co vlastně a jakým způsobem chce hejtmanství v Malenovicích vybudovat.

Oslovil jsem proto na dvě desítky předních projekčních a architektonických kanceláří, které působí jak v ČR, tak na Slovensku, a které mají podle veřejně dostupných informací zkušenosti s projekty v oblasti zdravotnictví i dalšími, podobně náročnými projekty. Popravdě těch, kteří skutečně mají zkušenosti s projektováním nemocnic, příliš mnoho není. Zajímalo mne, zda vědí o nadlimitní veřejné zakázce na projektovou dokumentaci k nové nemocnici, kterou vypsal Rada Zlínského kraje bezprostředně po prosincovém, netransparentním schválení investičního záměru v krajském zastupitelstvu. Chtěl jsem vědět, jestli se tyto společnosti do výběrového řízení přihlásily a pokud ne, co bylo důvodem. Znepokojilo mne totiž, že o tak prestižní a lukrativní zakázku se podle medializovaných slov hejtmana Jiřího Čunka přihlásili pouze dva uchazeči.

Svémi dotazy jsem oslovil jak ty, o kterých se „šušká“, tak ty, kteří skutečně ve svém oboru patří mezi českou špičku s mezinárodními zkušenostmi. Vážím si toho, že velká část oslovených firem mi odpověděla. Stanovisko jsem získal nejen od těch firem, které se do výběrového řízení nepřihlásily, ale také od jednoho z uchazečů, který jasně konstatoval, že předložil nabídku. O to více je mi pak s podivem, že se odpovědi zřejmě vyhnuli ti, kteří se kolem nové nemocnice točí od začátku.

Možným vysvětlením mohou být velmi závažná zjištění, která jsem se díky tomuto dotazování z pozice člena zastupitelstva Zlínského kraje dozvěděl. Závažnost těchto informací mne vede k přesvědčení, že by mělo krajské zastupitelstvo bez ohledu na výsledek hlasování o investičním záměru nové nemocnice v Malenovicích přijmout již nyní, v pondělí 4. května 2020 usnesení, ve kterém uloží Radě Zlínského kraje, aby ihned zrušilo toto nadlimitní výběrové řízení z důvodu jeho extrémní netransparentnosti, diskriminačním parametrům a podezření, že tak, jak bylo přichystáno, je připraveno někomu na míru.

V několika stručných bodech si dovoluji replikovat to nejdůležitější, co mám k dispozici v písemných odpovědích architektonických a projekčních ateliérů, jejichž představitelé se své profesi věnují takřka celý svůj život a projektovali jiné nemocnice či velké a náročné stavby. Jejich jména však v úctě k jejich přímočarým a fundovaným reakcím neuvedu.

Nová nemocnice bez jakékoliv odborné oponentury

Prvním velmi závažným zjištěním je pro mne fakt, že vlastní koncept nové nemocnice v Malenovicích neprošel vůbec žádnou odbornou oponenturou, a že je dokonce v některých ohledech zcela chybný. Jak jsem se dozvěděl, např. zamýšlené provedení lůžkové části bude generovat 1,25 násobek

personálu oproti jinému řešení. Návrh nerespektuje ani základní epidemiologická pravidla, kdy požadované řazení ambulancí, komplementární části a lůžkové části míchá akutní ambulantní pacienty s chronickými ambulantními pacienty a dokonce i ambulantní pacienty s hospitalizovanými.

Přestože byl zadavatel na tyto problémy upozorněn, striktně zakázal změny v návrhu, čímž si Zlínský kraj uzavřel jakoukoliv legální cestu k tomu, aby v rámci výběrového řízení na projektanta dostal kvalitní návrh stavby. Naopak k vůli tomuto přístupu je vystaven riziku, že postaví novou nemocnici s chybami, které by byli zkušení projektanti schopni odhalit, eliminovat a mimo jiné ušetřit mnoho provozních nákladů, spojených s následným chodem nové nemocnice. Cituji: „Pro strůjce nového „zázraku“ neexistuje žádná varianta, žádná alternativa, žádná oponentura.“

Zatajené podklady

Ve výběrovém řízení dal Zlínský kraj potenciálním projektantům k dispozici pouze objemovou studii nové nemocnice. Nicméně sám hejtman Jiří Čunek se při návštěvě premiéra a ministra zdravotnictví „chlubil“ již podstatně rozpracovanější dispoziční studií nové nemocnice (např. zde <https://www.facebook.com/zlkraj/photos/a.664390986909432/2725123437502833/?type=3&theater>), jejíž vypracování je navíc součástí samotného výběrového řízení na projektanta. Jinými slovy ten, kdo zpracovával zadávací řízení výběrového řízení pro kraj, má k dispozici více hotové práce, kterou navíc v případě, že se sám přihlásí do výběrového řízení, dostane zaplacenou dvakrát.

Zlínský kraj přitom uzavřel v listopadu 2018 smlouvu za 2,4 mil. Kč se společností smart healthcare Solutions, s. r. o., jejímž jediným jednatelem a společníkem je Mgr. Martin Šamaj, na předprojektovou přípravu nové nemocnice v Malenovicích. Navíc všichni, kdo sledujeme způsob prosazování tohoto investičního záměru, dobře víme, že právě Martin Šamaj a lidé v jeho okolí jsou hlavními tvůrci podkladů pro novou nemocnici. Je tedy logické, že to byl Martin Šamaj, kdo hrál klíčovou roli také při vypracování zadávací dokumentace pro výběrové řízení na projektanta. Proč tedy neposkytl potenciálním uchazečům také vypracovanou dispoziční studii?

V této souvislosti je nutné také poznamenat, že nastavený způsob hodnocení předložených nabídek v rámci výběrového řízení významným způsobem preferuje termín zpracování studie. Toto kritérium představuje váhu dokonce 30%. Je tedy logické, že ten, kdo má k dispozici již vypracovanou dispoziční studii, získá podstatnou výhodu před jinými uchazeči.

Kraj nehledá projektanta, ale spoustu manažerů

Všechny renomované projekční kanceláře se shodují v tom, že rozsah a náročnost nadlimitního výběrového řízení je velmi vysoká. To by samo o sobě nebylo na závadu, kdyby zároveň zadávací dokumentace nevyznívala diskriminačně a v příkrém rozporu s běžnou praxí, a podle mnohých také v rozporu se stavovským řádem České komory autorizovaných inženýrů a techniků a České komory architektů.

Jde o to, že Zlínský kraj nepoptává pouze vypracování projektové dokumentace, ale zajištění dalších nesourodých manažerských, medicínských, marketingových a PR činností! Tím byla vytvořena

nepřekonatelná bariéra pro mnohé projekční firmy, nebo je to přinutilo dělat nesourodá sdružení různých firem. Je nelogické, aby zpracovatel projektové dokumentace současně vykonával práci, kterou v jiných případech běžně zabezpečuje sám zadavatel. Je nelogické, aby projektant zároveň zabezpečoval práci techniků, lékařů, PR manažerů, apod. Proč má zpracovatel projektové dokumentace doložit to, že má v týmu odborníka, který bude vykovávat funkci „Lékařský manažer projektu“, a který má zároveň zahraniční zkušenosti?

Složení manažerského týmu bylo v zadávací dokumentaci přesně definováno včetně struktury práce a požadovaného rozsahu odpracovaných hodin. Jen rámcově za aktivity, spojené s „managementem“ projektu, jeho komunikací a řízením, si kraj definoval, že chce utratit asi 100 milionů Kč.

Spojení projektanta s „managementem“ je v ČR velmi nestandardní krok, v zahraničí dokonce krok nezákonný. Cituji: „Management má řídit projektanta, dávat mu úkoly v souladu se zájmy zadavatele. Tím, že se nejedná o dva subjekty tak zadavatel přichází o kontrolní mechanismus již v počáteční fázi a ve finále je to může stát jednotky miliardy korun jak ve výstavbě, tak hlavně v provozu. Pokud bych to přirovnal k jiné fázi investiční výstavby, tak je to podobné, jako by byl dodavatel stavby a technický dozor tatáž osoba. Dodavatel vydává fakturu za vyhotovení práce a zároveň ji jako dozor kontroluje.“

Nepřiměřené a diskriminační zadávací podmínky

Podle některých oslovených firem byly zadávací podmínky natolik nepřiměřené až diskriminační, že otevřeně zvýhodňovaly velmi úzký okruh možných dodavatelů. Např. projektanti museli doložit seznam významných služeb, poskytnutých za posledních 7 let, ve kterých musely být alespoň 2 dokončené zakázky na stavby za 1 mld. Kč, zároveň min. 2 zakázky v oblasti zdravotnictví za min. 500 mil. Kč, zároveň min. 2 zakázky zpracované metodou BIM apod.

Cituji: „Každý z výše uvedených požadavků ať už na předmět a rozsah plnění či na investiční náklady samostatně sice odpovídá rozsahu a povaze veřejné zakázky, ale v jejich spojení jde o tak úzce vymezenou podmínku, že ji může splnit pouze nepřiměřeně úzký okruh zadavatelů.“

Kromě toho Zlínský kraj nejdříve požadoval doložit obrat projekční firmy alespoň 100 mil. Kč, následně tuto nezákonnou podmínku ze zadávací dokumentace stáhl. Nechce se mi věřit, že tento rozpor se zákonem zpracovatelé zadávací dokumentace předem neznali a tuto chybu neudělali záměrně, aby odradili část projekčních firem.

Problematický a pravděpodobně také nezákonný je požadavek Zlínského kraje, aby tzv. EIA (hodnocení dopadu na životní prostředí) byla vyřešena ve dvou samostatných řízeních – samostatně na nemocnici a samostatně na parkování, přičemž parkování je podmíněno stavbou nemocnice. Podobně je to také s požadovanou technologií BIM (informační model budovy). Přestože jde o správný krok z hlediska budoucnosti, zadavatel připustil, že mu bude stačit pouze rozpracované BIM, nikoliv dokončené. Takže uchazeči stačí, když bude umět něco 3D vymodelovat, nebude muset BIM nikdy dotáhnout do konce a zakázku získá, i když právě tato podmínka mohla jinou firmu odradit od podání nabídky. A Zlínský kraj získá polotovar.

Za zmínku určitě stojí i to, že zadavatel de facto vyloučil zahraniční uchazeči, kteří s ohledem na termín vypsaní výběrového řízení (před Vánocemi) s krátkou lhůtou pro podání nabídek (35 dnů) neměli šanci se o zakázku ucházet. Stejně tak je s podivem, že zadavatel deklaroval, že pozice hlavního architekta není pro něj zásadní, přestože je něco podobného u jiných obdobných zakázek zcela klíčové.

Závěr:

V žádném případě se nepasuji do role odborníka, vyšetřovatele či arbitra. Snažil jsem se shromáždit všechny dostupné informace ke svému rozhodování v zastupitelstvu Zlínského kraje. Od všeho ostatního máme kompetentní orgány a věřím tomu, že uvedená fakta nezůstanou bez jejich povšimnutí.

Jak je mi známo, tak v této věci začal na základě konkrétního podnětu jednat již Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který v těchto dnech prověří podmínky veřejné soutěže. Protože návrh na zahájení řízení mi byl také zaslán, dávám ho k dispozici všem zastupitelům Zlínského kraje, aby se s ním mohli seznámit.

Myslím si, že je naší společnou zodpovědností, aby Zlínský kraj nebyl vnímán jako nedůvěryhodný a netransparentní partner v oblasti zadávání veřejných zakázek. Bohužel z probíhajícího výběrového řízení na projektanta nové nemocnice si takovou pověst odnáší.

Na základě výše uvedených zjištění je třeba se ptát:

1. Je autor zadávací dokumentace pro nadlimitní výběrové řízení pro projektovou dokumentaci nové nemocnice v Malenovicích totožný s uchazečem o tuto několikasetmilionovou zakázku?
2. Proč jsou podmínky tohoto zadávacího řízení nastaveny natolik diskriminačně, že se o tuto velkou zakázku uchází tak malý počet zájemců?
3. Proč se Zlínský kraj chce plně vzdát kontroly nad projektem nové nemocnice a chce utrácet desítky milionů z veřejných zdrojů na nejrůznější manažery, PR specialisty, marketing, apod.?

Jsem přesvědčen o tom, že Rada Zlínského kraje musí zrušit toto výběrové řízení, a to bez ohledu na to, zda v pondělí 4.5.2020 dojde nebo nedojde k potvrzení schválení investičního záměru nové nemocnice v Malenovicích zastupitelstvem kraje.

Ing. Michal Dvouletý, MBA
člen Zastupitelstva Zlínského kraje

Uherské Hradiště, 3. května 2020